

Bruxelles, den 30.9.2020
SWD(2020) 309 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

**Rapport om retsstatssituationen 2020
Landekapitlet om Frankrig**

Ledsagedokument til

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Rapport om retsstatssituationen 2020
Retsstatssituationen i Den Europæiske Union**

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 306 final} - {SWD(2020) 307 final} -
{SWD(2020) 308 final} - {SWD(2020) 310 final} - {SWD(2020) 311 final} -
{SWD(2020) 312 final} - {SWD(2020) 313 final} - {SWD(2020) 314 final} -
{SWD(2020) 315 final} - {SWD(2020) 316 final} - {SWD(2020) 317 final} -
{SWD(2020) 318 final} - {SWD(2020) 319 final} - {SWD(2020) 320 final} -
{SWD(2020) 321 final} - {SWD(2020) 322 final} - {SWD(2020) 323 final} -
{SWD(2020) 324 final} - {SWD(2020) 325 final} - {SWD(2020) 326 final}

DA

DA

SAMMENDRAG

Der er for nylig blevet taget en række initiativer, der sigter mod at forbedre det franske retssystemets uafhængighed, kvalitet og effektivitet. Der er navnlig blevet foreslået en reform for at øge kompetencerne i det øverste domstolsråd, hvilket yderligere vil styrke retsvæsenets uafhængighed. Graden af opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed blandt virksomheder er høj og middel blandt den brede offentlighed. Der er også taget andre initiativer til forbedring af retssystemets kvalitet og effektivitet især hvad angår digitalisering og ressourcer til retssystemet. Disse foranstaltninger kan bl.a. bidrage til at forbedre effektiviteten på det civile område, som er blevet forringet i de senere år.

Frankrig har styrket sine institutionelle rammer til bekæmpelse og forebyggelse af korrupsion i den offentlige og private sektor i de seneste år. Der er oprettet nye specialiserede institutioner til bekæmpelse af korrupsion, såsom den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv (HATVP) og det franske agentur til bekæmpelse af korrupsion (AFA). Med vedtagelsen af Sapin II-loven i 2016 har HATVP fået sit mandat udvidet til at omfatte ledelse af lobbyistregistret, og HATVP vil nu også være ansvarlig for reguleringen af "svingdørsproblematikken". Sapin II-loven indførte også en omfattende ramme for beskyttelse af whistleblowere. Systemet til formueangivelser indeholder detaljerede oplysninger om tidligere og aktuelle aktiviteter og interesser, som offentliggøres i åbent dataformat. Den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender har opnået et godt resultat hvad angår sikring af domme i sager på højt niveau om korrupsion og underslæb med offentlige midler.

Frankrig har en veletableret retlig og institutionel ramme, der støtter mediepluralisme. Tilsynsmyndigheden for audiovisuelle medier er uafhængig og overvåger nøje mediemarkedet. Reglerne om gennemsigtighed for medieejerskab sikrer, at oplysninger om medieejerskab gøres tilgængelige for offentligheden. Derudover vurderes virkningen af direkte og indirekte ejere på konkurrencen i tilfælde af ændringer i medieejerskab. Tildelingen af statslig annoncering er reguleret og spredt ud over forskellige medietyper. Den politiske indflydelse på medierne betragtes som lav, også på grund af beskyttelsesforanstaltninger vedrørende embedsmænd og medietilsynsmyndigheden. Den redaktionelle uafhængighed nyder stærk beskyttelse, men en stor del af denne beskyttelse gælder kun for kontraktansatte journalister. Desuden er der i de senere år set en stigning i online- og offline-trusler mod journalister, herunder fysiske angreb.

Processen for vedtagelse af love omfatter konsekvensanalyser og hyppige høringer af interessenter, og statsrådet bidrager til at sikre lovgivningens kvalitet. Det nylige initiativ om en borgerkonvention undersøger en innovativ metode til at involvere borgere i lovgivningsprocessen. Flere uafhængige myndigheder, herunder ombudsmanden og den nationale rådgivende kommission for beskyttelse og fremme af menneskerettigheder, bidrager til beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder. Forfatningsrådet, statsrådet og andre uafhængige myndigheder spiller en hovedrolle i systemet med demokratisk kontrol og balance.

I. RETSSYSTEMET

Retssystemet er sammensat af to autonome grene af domstole: almindelige domstole med kompetence inden for civil- og strafferetlige sager på den ene side og forvaltningsdomstole på den anden side. Begge grene består af tre niveauer af domstole med domstole i første instans, appeldomstole og en øverste domstol (henholdsvis kassationsdomstolen og statsrådet). Statsrådet har også en rådgivende gren, der afgiver udtalelser om udkast til lovgivning og har til opgave at administrere forvaltningsdomstolene og appeldomstolene. Forfatningsrådet er kompetent til at bekræfte lovenes forfatningsmæssighed. Det øverste domstolsråd, der er sammensat af et flertal af dommere valgt af ligestillede,¹ spiller en vigtig rolle i beskyttelsen af retsvæsenets uafhængighed. Anklagemyndigheden er en del af retsvæsenet og hører under justitsministerens myndighed². Sidstnævnte kan give generelle instrukser om politik for retsforfølgelse, men er udelukket fra at give instrukser i individuelle sager³. Advokater er repræsenteret af forskellige advokatsamfund i hele Frankrig.

Uafhængighed

Der er for nylig blevet foreslået reformer for yderligere at styrke retsvæsenets uafhængighed. Det øverste domstolsråd spiller en hovedrolle i beskyttelsen af retsvæsenets uafhængighed. Det har kompetence til at indstille kandidater til en række nøgleposter,⁴ mens dommere i almindelighed indstilles af justitsministeren efter en bindende udtalelse fra rådet. Anklagere udnævnes af justitsministeren efter en udtalelse fra rådet, der kun er rådgivende. Medlemmer af retsvæsenet udnævnes derefter formelt af republikkens præsident. En foreslået forfatningsreform⁵ ville gøre det øverste domstolsråds udtalelse om udnævnelse af kandidater til anklagere bindende for den udøvende myndighed og dermed styrke rådets rolle i udnævnelsesprocessen. Desuden er det øverste domstolsråd det kompetente organ til at træffe afgørelser om disciplinære foranstaltninger med hensyn til dommere, mens justitsministeren vedtager disciplinære afgørelser vedrørende anklagere efter en uforpligtende udtalelse fra det øverste domstolsråd. Den foreslåede reform ville også gøre det øverste domstolsråd til det kompetente organ til at træffe afgørelser om disciplinære foranstaltninger vedrørende anklagere. Greco har hilst disse foreslåede forfatningsmæssige ændringer velkommen⁶. Derudover ville den foreslåede reform ophæve republikkens tidligere præsidenters ret til at blive medlemmer af forfatningsrådet efter deres embedsperiode⁷. Den ville også afskaffe

¹ Det øverste domstolsråd har to forskellige sammensætninger. Hvad angår sammensætningen med hensyn til dommere består det øverste domstolsråd af præsidenten for kassationsdomstolen, fem dommere, en offentlig anklager, et medlem af statsrådet, en advokat og seks andre kvalificerede medlemmer, som ikke er tilknyttet parlamentet, retsvæsenet eller forvaltningen. Hvad angår sammensætningen med hensyn til anklagere består det øverste domstolsråd af rigsadvokaten ved kassationsdomstolen, fem offentlige anklagere, en dommer, det samme medlem af statsrådet som nævnt ovenfor, den samme advokat som nævnt ovenfor og de samme seks andre kvalificerede medlemmer som nævnt ovenfor. Se i den forbindelse også punkt 27 i anbefaling CM/Rec(2010)12 fra Europarådets Ministerkomité, hvori det anføres, at "Mindst halvdelen af medlemmerne af sådanne [domstols]råd bør være dommere, der er valgt af ligestillede fra alle niveauer i retsvæsenet og med respekt for pluralisme i retsvæsenet".

² Artikel 5, bekendtgørelse 58-1270 af 22. december 1958.

³ Artikel 1, lov 2013-669 af 25. juli 2013.

⁴ Disse omfatter førstepræsidenten for kassationsdomstolen, præsidenterne for appeldomstolene og præsidenterne for domstolene i første instans.

⁵ Den foreslåede reform blev indført af præsident Emmanuel Macron i august 2019.

⁶ GRECO Fourth Evaluation Round — Second Compliance Report for France, s. 24.

⁷ I øjeblikket sidder der en tidligere præsident i forfatningsrådet.

republikkens domstol⁸, som har kompetence til at behandle straffesager vedrørende handlinger begået af regeringsmedlemmer under udøvelsen af deres hverv. I stedet skulle appeldomstolen i Paris gøres kompetent til at behandle sådanne sager. Ud over disse foreslåede reformer er der sket andre ændringer, såsom det øverste domstolsråds vedtagelse af et nyt kompendium om retsvæsenets etiske forpligtelser⁹ i januar 2019. Dette kompendium anbefaler, at aktive medlemmer af retsvæsenet ikke anmoder om æresbevisninger til sig selv for at undgå mistanke om deres uafhængighed i den brede befolkning¹⁰. I den henseende havde Europarådet tidligere udtrykt bekymring over muligheden for at tildele officielle æresbevisninger og udmærkelser til dommere¹¹.

Graden af opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed blandt virksomheder er høj, og graden af opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed blandt den brede offentlighed er middel. 56 % af den brede befolkning og 68 % af virksomhederne mener, at domstolens uafhængighed er "delvis god eller meget god"¹². Graden af opfattelsen af uafhængighed hos virksomheder er steget i de senere år, men har stort set været stabil siden 2016 i den brede befolkning¹³.

Kvalitet

Der er bestræbelser i gang for så vidt angår digitalisering af retssystemet. Tilgængeligheden af oplysninger om retssystemet for den brede befolkning online er omfattende,¹⁴ og muligheden for at sende stævninger og overvåge stadiene i en retssag online er udbredt blandt domstolene¹⁵. Muligheden for at indgive en sag via onlineredskaber er dog fortsat begrænset¹⁶, hvilket også er tilfældet for de kategorier af domme, der offentliggøres online¹⁷. I den forstand repræsenterer et nyligt dekret¹⁸ om offentliggørelse af retsafgørelser et næste skridt i digitaliseringsprocessen. Interessenter har imidlertid tidligere givet udtryk for kritik af betingelserne for offentliggørelse og understreget behovet for at garantere sikkerhed og privatliv for medlemmer af retsvæsenet¹⁹. Derudover søger programmeringsloven for retlige anliggender 2018-2022²⁰ at digitalisere juridiske procedurer yderligere, og der er en proces i gang, som skal lette onlineindgivelser af anmodninger om retshjælp.

⁸ Denne særlige domstol består af seks medlemmer af senatet, seks medlemmer af nationalforsamlingen og tre dommere fra kassationsdomstolen. En af de tre dommere fra kassationsdomstolen fungerer som domstolens præsident.

⁹ Det øverste domstolsråd (2019), Kompendium om retsvæsenets etiske forpligtelser.

¹⁰ Det øverste domstolsråd (2019), Kompendium om retsvæsenets etiske forpligtelser, s. 9.

¹¹ GRECO Fourth Evaluation Round — Second Compliance Report for France, s. 24.

¹² Mens 5 % af den brede befolkning og 3 % af virksomhederne angiver, at de opfatter graden af retsvæsenets uafhængighed som "meget god", og 51 % af den brede befolkning og 65 % af virksomhederne opfatter den som "delvis god", opfatter 31 % af den brede befolkning og 27 % af virksomhederne graden af retsvæsenets uafhængighed som "delvis dårlig eller meget dårlig". EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020, figur 44 og 46; Eurobarometerundersøgelse. Graden af opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed er kategoriseret som følger: meget lav (under 30 % af de adspurgte opfatter retsvæsenets uafhængighed som delvis god og meget god), lav (mellem 30-39 %), middel (40-59 %), høj (60-75 %), meget høj (over 75 %).

¹³ Figur 44 og 46, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

¹⁴ Figur 22, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

¹⁵ Figur 27, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

¹⁶ Figur 27, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

¹⁷ Figur 28, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

¹⁸ Dekret 2020-797 af 29. juni 2020.

¹⁹ Se f.eks.: *Syndicat de la Magistrature, lettre du 3 décembre 2019 adressée à Madame la garde des Sceaux.*

²⁰ *Loi 2019-222 du 23 mars 2019 de programmation 2018-2022 et de réforme pour la justice.*

Initiativer sigter mod at øge ressourcerne til retssystemet. De samlede offentlige udgifter til domstole i euro pr. indbygger ligger over gennemsnittet, men udgifterne i procent af BNP er ret lave²¹. Programmeringsloven for retlige anliggender 2018-2022 foreskriver en betydelig stigning i de finansielle ressourcer, der stilles til rådighed for retssystemet, med en forskel på 24 % mellem 2017-budgettet på 6,7 mia. EUR og det planlagte beløb på 8,3 mia. EUR i 2022. Derudover er der foregået en løbende høring mellem justitsministeriet og interessenter siden juli 2019 for at udvikle et pålideligt værktøj til måling af arbejdsbyrden. Tilgængeligheden af et sådant værktøj vil gavne den optimale forvaltning af menneskelige og økonomiske ressourcer inden for retsvæsenet. Med hensyn til retshjælp ligger indkomstgrænsen for at være berettiget til fuld juridisk bistand lidt under Eurostats fattigdomsgrænse²². Programmeringsloven for retlige anliggender 2018-2022 indfører obligatorisk mægling i visse småkravssager,²³ der kan have en indvirkning på borgernes adgang til domstolene.

Visse foranstaltninger vedrørende retssystemets funktion blev indført under covid-19-pandemien. Disse foranstaltninger omfattede blandt andet tidlig frigivelse af tilbageholdte i visse kategorier, men der blev også indført automatisk forlængelse af varigheden af varetægtsfængslingen inden retssager²⁴. Denne foranstaltning blev udsat for stærk kritik fra interessenter, der understregede den risiko den udgjorde mod sikringen af den grundlæggende ret til frihed²⁵. Statsrådet har afvist en retssag, der bestred lovligheden afforlængelsen af varetægtsfængslingen²⁶. Kassationsdomstolen besluttede, at den domstol, der normalt ville have truffet afgørelse om forlængelsen, skulle foretage en hurtig revision af gyldigheden af afgørelsen om forlængelse²⁷.

Effektivitet

Civilretlige sager står over for nogle udfordringer med hensyn til deres effektivitet. Den anslåede tid, der er nødvendig for at løse tvister i civil- og handelsretlige sager, er steget i de senere år med en gennemsnitlig varighed på over 400 dage i 2018²⁸. Desuden er gennemførelsesprocenten for tvister i civil- og handelsretlige sager faldet til 96 % i 2018,²⁹ og der er et betydeligt antal verserende tvister i civil- og handelsretlige sager³⁰. Den nylige indførelse af den foreløbige gennemførelse af afgørelser i domstolen i første instans har til formål yderligere at fremme retssystemets effektivitet. Desuden kan den nylige sammenlægning af forskellige typer domstole i første instans til en form for "*tribunal judiciaire*" også hjælpe med at nå dette mål,³¹ selv om interessenter har udtrykt en vis bekymring over indvirkningen af denne reform på borgernes adgang til domstolene³².

²¹ Figur 32 og 33, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

²² Figur 23, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

²³ Artikel 3, *Loi 2019-222 du 23 mars 2019*.

²⁴ Artikel 16, bekendtgørelse 2020-303 af 25. marts 2020.

²⁵ Se også kritik af mangel på klarhed: Dommerforeningen (2020), Automatisk forlængelse af varetægtsfængslinger: efter skandalen og postyret, nonchalance!

²⁶ Afgørelse nr. 439877 af statsrådet af 3. april 2020. Se også efterfølgende: Forfatningsrådets afgørelse 2020-851/852 af 3. juli 2020.

²⁷ Kassationsdomstolens dom nr. 974 af 26. maj 2020 (20-81.910).

²⁸ Figur 6, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020. Antallet er lavere i tredje instans, se figur 7.

²⁹ Figur 11, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

³⁰ Figur 14, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2020.

³¹ Ingen domhuse var lukket.

³² Oplysninger indhentet i forbindelse med det virtuelle landebesøg.

II. RAMMER FOR BEKÆMPELSE AF KORRUPTION

Frankrig har stort set de institutionelle og lovgivningsmæssige rammer på plads. Der findes love til at forebygge og bekæmpe korruption i den private og offentlige sektor, herunder beskyttelse af whistleblowere, formueangivelser, lobbyvirksomhed og "svingdørsproblematikken". Blandt de myndigheder, der er involveret i kampen mod korruption, er agenturet til bekæmpelse af korruption, den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv og centralkontoret til bekæmpelse af korruption og overtrædelser af skattelovgivningen. Den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender er ansvarlig for efterforskningen af korruptionssager på højt niveau.

Frankrig scorer 69/100 på Transparency Internationals seneste korruptionsindeks (Transparency International Corruption Perceptions Index) og ligger nr. 9 i EU og nr. 23 på verdensplan³³. Blandt de franske respondenter anser 70 % korruption for at være udbredt i deres land (EU-gennemsnit: 71 %), mens 10 % af befolkningen føler sig personligt berørt af korruption i dagligdagen. For så vidt angår virksomheder anser 55 % korruption for at være udbredt (EU-gennemsnit: 63 %),³⁴ og 51 % af virksomhederne mener, at korruption er et problem i forbindelse med deres forretningsvirksomhed (EU-gennemsnit: 37 %). 26 % af respondenterne mener, at der rejses et tilstrækkeligt antal straffesager til at afskrække folk fra korruption (EU-gennemsnit: 36 %), mens 43 % af virksomhederne mener, at personer og virksomheder, der afsløres i forbindelse med bestikkelse af en højtstående embedsmand, straffes i passende omfang (EU-gennemsnit: 31 %)³⁵.

National lovgivning kriminaliserer alle former for aktive og passive korruptionsforseelser i den offentlige og private sektor. Dette omfatter korruption inden for sport såvel som korruption og indflydelse på den offentlige sektor. I januar 2020 vedtog Frankrig sin første flerårige nationale plan til bekæmpelse af korruption. Den er udarbejdet af det franske agentur til bekæmpelse af korruption (AFA) i samråd med alle berørte forvaltninger og lokale myndigheder og dækker perioden 2020-2022. Den nationale plan dækker både den forebyggende og undertrykkende dimension af korruption og omfatter styrkede forebyggende foranstaltninger samt et mere effektivt internationalt samarbejde med hensyn til bekæmpelse af korruption. Der planlægges en offentlig høring i slutningen af 2021 for at inddrage civilsamfundet og alle interessenter i evalueringen af de første resultater af den nationale handlingsplan.

Agenturet til bekæmpelse af korruption (AFA) blev etableret den 9. december 2016³⁶. AFA ledes af en dommer udnævnt ved dekret af republikkens præsident for en periode på seks år, som ikke kan fornyes. Dommerens virke kan kun ophøre på vedkommendes egen anmodning eller i tilfælde af inhabilitet eller en alvorlig forseelse. Under udøvelsen af sine kontrolfunktioner kan direktøren for AFA ikke modtage eller anmode om instrukser fra nogen forvaltnings- eller regeringsmyndighed. AFA forbereder den flerårige plan til bekæmpelse af korruption og støtter private og offentlige juridiske personer i, hvordan man forhindrer og opdager korruption³⁷. Agenturet overvåger også kvaliteten af forebyggende systemer i offentlige organer, både i centralstaten og på lokalt niveau, i almennyttige

³³ Transparency International (2019) Corruption Perceptions Index.

³⁴ Særlig Eurobarometerundersøgelse 502 (2020).

³⁵ Flash Eurobarometer 482 (2019).

³⁶ Lov 2016-1691 af 9. december 2016, kendt som "Sapin II".

³⁷ AFA støtter også private og offentlige juridiske personer i, hvordan man forhindrer og opdager handel med indflydelse, afpresning fra embedsmænd, ulovlig interesse, misbrug af offentlige midler og favorisering.

nonprofitorganisationer og -fonde og i offentlige og private virksomheder inden for dets kompetenceområde samt vedtagelsen af overholdelsesprogrammer under retsafgørelser³⁸.

Den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv (HATVP) er ansvarlig for at sikre offentlige institutioners integritet. Den uafhængige myndigheds opgaver, der blev oprettet i 2013, omfatter kontrol af fuldstændigheden, nøjagtigheden og retfærdigheden af mandatindehavere eller offentlige ansattes indberetninger af aktiver og interesser, rapportering af mistænkelige sager til den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender³⁹ og etisk rådgivning til embedsmænd. Indberetninger af aktiver sendes enten til ansættelsesmyndigheden eller til HATVP. Indberetninger af interesser fra embedsmænd og ministre er tilgængelige i åbent dataformat, til trods for at parlamentsmedlemmernes indberetninger ikke er offentligt tilgængelige⁴⁰. I 2018 modtog HATVP 5 787 indberetninger af interesser og aktiver. Det anslås, at embedsmænd overholder deres indberetningsforpligtelse med en rate på 99,82 %. I 2018 fremsendte HATVP 30 sager til anklagemyndigheden⁴¹. HATVP kan også fremsætte forslag om mulige forbedringer af de juridiske og institutionelle rammer, der er inkluderet i dens årsrapporter. Med vedtagelsen af Sapin II-loven⁴² i 2016 har HATVP fået sit mandat udvidet til at omfatte ledelse af lobbyistregistret. Siden da har HATVP fået også ansvaret for reguleringen af "svingdørsproblematikken". I 2018⁴³ beskæftigede den høje myndighed 52 agenter, modtog 5 787 indberetninger af aktiver og interesser og havde et budget på 5.5 millioner EUR. Følgende andre institutioner er involveret i rammerne for bekæmpelse af korruption: den nationale kommission for kampagnekonti og politisk finansiering⁴⁴ og den etiske kommissær for nationalforsamlingen,⁴⁵ som for nylig blev tildelt nye opgaver⁴⁶ og i stigende grad høres af parlamentsmedlemmerne.

Alle politiets afdelinger kan efterforske korruptionsforbrydelser, mens et centralt kontor til bekæmpelse af korruption og overtrædelser af skattelovgivningen (OCLCIFF) er specifikt dedikeret til efterforskningen af korruption og bestikkelse af udenlandske embedsmænd. Centralkontoret (OCLCIFF) arbejder under ledelse af den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender (PNF), et kontor, der er højt specialiseret i bekæmpelsen af korruption. I februar 2020 offentliggjorde justitsministeriet en rapport om korruptionsrelaterede sager i 2018. Den angiver, at sådanne tilfælde er steget med

³⁸ Kontroller, der udøves i forbindelse med gennemførelse af retslige afgørelser: en juridisk person er forpligtet til at oprette et overholdelsesprogram til bekæmpelse af korruption under AFA's kontrol: i overensstemmelse med overholdelsesprogrammets sanktioner i artikel 131-39-2 i straffeloven vil yderligere straf sandsynligvis blive pålagt af en strafferetlig domstol eller i gennemførelsen af en retlig aftale af offentlig interesse, der er fastsat i artikel 41-1-2 i strafferetsplejeloven.

³⁹ *Parquet national financier*.

⁴⁰ GRECO Fourth Evaluation Round — Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors: Second Compliance Report for France.

⁴¹ HATVP (2019), Aktivitetsrapport for 2018.

⁴² Lov om gennemsigtighed, bekæmpelse af korruption og modernisering af økonomien, der sigter mod at styrke gennemsigtighed, bekæmpe korruption og modernisere økonomien. De vedtagne foranstaltninger omfatter oprettelse af den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv og beskyttelse af whistleblowere.

⁴³ HATVP (2019), Aktivitetsrapport for 2018.

⁴⁴ *Commission nationale des comptes de campagne et du financement politique (CNCCFP)*.

⁴⁵ *Déontologue de l'Assemblée nationale*,

⁴⁶ Nationalforvaltningen (2019), Fornyet interesse i parlamentarisk etik: Årsrapport forelagt præsidenten og kontoret for nationalforsamlingen den 14. og 30. januar 2019 i overensstemmelse med artikel 80-3 i nationalforsamlingens regler.

24 % siden 2013⁴⁷. I juli 2019 blev politiet for økonomisk kriminalitet reorganiseret for at imødegå de udfordringer, som denne stigning medfører. Der er oprettet et underdirektorat dedikeret udelukkende til økonomisk kriminalitet for at samle forskellige afdelinger med ansvar for disse sager: underdirektoratet til bekæmpelse af økonomisk kriminalitet. Inden for denne nye struktur er OCLCIFF ansvarlig for sager med korruption, underslæb af offentlige midler og skattesvig. Personalet i OCLCIFF består af 90 agenter i 2020.

Arbejdet hos den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender (PNF) har ført til retsforfølgelse og domfældelse i flere sager på højt niveau, herunder mod politikere og repræsentanter for internationale virksomheder. PNF rapporterer at have udviklet tætte forbindelser med sine udenlandske kolleger og at have indgået flere aftaler efter fælles efterforskning ved brug af juridiske konventioner af offentlig interesse⁴⁸. Fra december 2019 havde PNF 582 filer i sin portefølje, hvoraf 50 % vedrørte brud på integritet. Den 6. januar 2020 havde PNF ud over fem specialiserede assistenter og 15 registerembedsmænd 17 dommere. Dette er blevet anset for utilstrækkeligt, og Greco har anbefalet, at den nationale anklagemyndighed for økonomiske anliggender får mere personale. Greco tilrådede endvidere, at PNF's uafhængighed af den udøvende myndighed sikres med yderligere garantier i forbindelse med dens overførsel til regeringen af oplysninger om verserende retssager mod personer med øverste administrative funktioner for at bevare integriteten i efterforskningen⁴⁹.

Juridiske aftaler af offentlig interesse (CJIP) tilbyder et alternativ til retsforfølgelse i Frankrig. Dette instrument kan gennemføres efter en indledende undersøgelse, der gør det muligt at forhindre gentagelse af korruptionsforseelser begået af en juridisk person gennem et overholdelsesprogram, der udføres under AFA's kontrol. Elleve CJIP'er er indgået til dato, herunder seks om korruption⁵⁰.

Virksomheder af en vis størrelse er forpligtet til at etablere programmer til bekæmpelse af korruption. Ledere af virksomheder og offentlige institutioner af industriel eller handelsmæssig karakter med mindst 500 ansatte og en omsætning på over 100 mio. EUR er forpligtet til at indføre foranstaltninger til forebyggelse og afsløring af korruption eller handel med indflydelse begået i Frankrig eller i udlandet. Dette omfatter også sådanne handlinger begået i datterselskaber og kontrollerede virksomheder⁵¹. Statsforvaltninger, lokale myndigheder og deres offentlige institutioner og halvoffentlige virksomheder samt foreninger og fonde, der anerkendes som forsyningsselskaber, er også forpligtet til at gennemføre foranstaltninger til at forhindre og afsløre korruption og andre brud på integritet⁵².

Der er indført en konsolideret overgangsordning til beskyttelse af whistleblowere. Siden 2007 er der indført flere mekanismer i bestemte sektorer, herunder for korruption,

⁴⁷ Justitsministeriet (2020), Brud på integritet: statistiske elementer.

⁴⁸ Lov 2016-1691 af 9. december 2016, artikel 22, fastsatte i artikel 41-1-2 i strafferetsplejeloven en procedure, der tillader den offentlige anklager at indgå en retlig aftale af offentlig interesse med en juridisk person, som er anfægtet eller under efterforskning for korruption, handel med indflydelse, hvidvaskning i skattesvig eller på grund af lignende lovovertrædelser.

⁴⁹ GRECO Fifth Evaluation Round — Evaluation Report, punkt 136.

⁵⁰ I januar 2020 blev der indgået en CJIP med Airbus (bestikkelse af udenlandske offentlige embedsmænd og privat bestikkelse) med en bøde på 2 083 137 455 EUR, som blev betalt til staten.

⁵¹ Artikel 17, lov 2016-1691 af 9. december 2016.

⁵² AFA er ansvarlig for at overvåge overholdelsen af denne forpligtelse. Der er fastsat administrative sanktioner, herunder sanktioner på op til 200 000 EUR for fysiske personer og op til 1 mio. EUR for juridiske personer, i tilfælde af overtrædelse.

miljøskader og folkesundhed. Med vedtagelsen af Sapin II-loven i 2016 er der oprettet en generel ordning til beskyttelse af whistleblowere i den offentlige og private sektor⁵³.

Bestemmelserne er stort set på plads til at regulere lobbyvirksomhed og "svingdørsproblematikken". Den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv har til opgave at bistå den offentlige forvaltning i reguleringen af "svingdørsproblematikken". Loven om omdannelse af den offentlige tjeneste⁵⁴ sammenlægger den offentlige tjenestes etiske kommission⁵⁵ med den høje myndighed for gennemsigtighed i det offentlige liv (HATVP). HATVP afgiver en udtalelse inden rekrutteringen til en offentlig stilling på højt niveau vedrørende en person, der tidligere har været ansat i den private sektor, hvilket rekrutteringen vil afhænge af. Før udnævnelsen af et medlem af regeringen og i forhold til den person, som er udpeget, kan republikkens præsident anmode om oplysninger fra HATVP's præsident, der, på datoen for anmodningen og under hensyntagen til de oplysninger, der er tilgængelige for HATVP, angiver, hvorvidt denne person befinder sig i en situation, som kan medføre en interessekonflikt, samt træffe de nødvendige foranstaltninger til at forhindre eller skride til øjeblikkelig handling for at afslutte denne interessekonflikt. Frankrig har et åbent register over lobbyister, mens visse organisationer, såsom religiøse, er udelukket fra registreringspligten. Greco har dog bemærket et behov for at sikre fuld nøjagtighed i registreringen, da det kun er lobbyorganisationer, der indleder kontakt med højtstående embedsmænd, der skal registreres⁵⁶. HATVP giver oplysninger om interessegrupper, der er registreret i det register, som blev oprettet efter vedtagelsen af Sapin II-loven, i åbent dataformat⁵⁷.

III. MEDIEPLURALISME

Frankrig har tradition for ytrings- og informationsfrihed samt mediepluralisme og uafhængighed, som er nedfældet i forfatningen og garanteret gennem sektorspecifik lovgivning, der håndhæves af den uafhængige medietilsynsmyndighed. Gennemsigtighed af medieejerskab er foreskrevet i lovgivningen. Det samme gælder mediernes uafhængighed, som traditionelt nyder stærk beskyttelse.

Uafhængigheden af medietilsynsmyndigheden i Frankrig er sikret ved lov. *Conseil Supérieur de l'Audiovisuel* (CSA) er en uafhængig forvaltningsmyndighed, som blev etableret i 1989⁵⁸. De syv medlemmer af CSA bliver indstillet ved dekret til et seksårigt mandat, som ikke kan fornyes. CSA's præsident udpeges af republikkens præsident, og tre medlemmer udnævnes af hvert af de to parlamentskamre. Et medlem kan kun suspenderes eller afskediges på grund af inkompetence, uegnethed til stillingen eller på grund af andre tvingende hensyn relateret til den pågældende person. Der findes generelle bestemmelser for at minimere indblanding fra mediesektoren og for at forbyde modtagelse af instrukser fra andre offentlige myndigheder⁵⁹. Selv om tilsynsmyndighedens budget er bekræftet af parlamentet, er dens økonomiske og menneskelige ressourcer underlagt tilsynsmyndighedens skønsbeføjelser, hvilket underbygger dens uafhængige status. For at sikre en korrekt og ansvarlig anvendelse af ressourcerne skal tilsynsmyndigheden forelægge sin økonomiske rapport for regeringen og

⁵³ Input fra Frankrig til rapporten om retsstatssituationen 2020, s. 20.

⁵⁴ Lov 2019-828 af 6. august 2019.

⁵⁵ *Commission de déontologie de la fonction publique*.

⁵⁶ GRECO Fifth Evaluation Round — Preventing Corruption and Promoting Integrity.

⁵⁷ HATVP, offentligt register.

⁵⁸ Lov 89-25 af 17. januar 1989.

⁵⁹ Lov 2017-55 af 20. januar 2017.

parlamentet årligt. CSA har beføjelse til at udstede sanktioner, der kan anfægtes i retten. Den lovbestemte forpligtelse til at offentliggøre dagsordener og afgørelser fra rådsmøderne bidrager til den høje gennemsigtighed i CSA's aktiviteter. Risikoen ved CSA's uafhængighed er meget lav ifølge observatoriet for mediepluralisme (MPM 2020). Ud over CSA blev det franske journalistråd⁶⁰ oprettet i 2019 med det formål at bidrage til respekten for deontologiske standarder. Det er et selvregulerende organ, der består af repræsentanter for journalister, forlæggere og offentligheden. På baggrund af en klage eller af egen drift kan rådet tilbyde mægling mellem de berørte parter eller kan afgive udtalelser, hvor det er nødvendigt.

Reglerne om gennemsigtighed i medieejerskab kræver, at virksomheder offentliggør visse ejerskabsoplysninger. Virksomheder er lovligt forpligtet til at bekendtgøre deres tre største ejere for offentligheden⁶¹. Derudover er de forpligtet til at underrette CSA, når ejerskabet eller kontrollen i et radio- eller tv-selskab når tærsklen på 10 % eller mere⁶². CSA offentliggør oplysningerne om forlæggernes kapitalstruktur på sit websted⁶³ og høres af konkurrencemyndigheden i tilfælde af ændringer i medieejerskabet. Den vurderer både direkte og indirekte ejere af medierne på vegne af konkurrencemyndigheden⁶⁴.

Tildelingen af statslig annoncering er reguleret af loven om offentlige udbud og loven om offentlig informationstjeneste⁶⁵. Ifølge observatoriet for mediepluralisme (MPM 2020) er tildelingen af statslig annoncering fordelt på forskellige medietyper, og den tilsvarende risikoindikator for statens regulering af ressourcer og støtte til mediesektoren⁶⁶ viser minimal risiko. CSA er ansvarlig for håndhævelsen af de politiske dækningsregler i den audiovisuelle sektor, der sikrer en retfærdig fordeling af sendetiden under politiske debatter. Disse oplysninger deles hver måned med begge afdelinger, der garanterer et godt niveau af gennemsigtighed og kontrol.

En etableret juridisk ramme og tilstedeværelsen af en flerhed af spillere minimerer risikoen for politisk kontrol over medierne⁶⁷. Lovbestemmelser på dette område vedrører f.eks. indberetning af interessekonflikter for embedsmænd⁶⁸ og tilknyttede sikkerhedsmekanismer inden for CSA, som forbyder rådsmedlemmer at have en funktion i et medieselskab⁶⁹. Medier er også forpligtet til at have et deontologisk charter og oprette et udvalg for nøjagtighed, uafhængighed og pluralisme i oplysninger og programmer⁷⁰. Observatoriet for mediepluralisme (MPM 2020) registrerer en lav risiko for politisk kontrol over offentlige eller private medier i Frankrig.

⁶⁰ *Conseil de déontologie journalistique et de médiation.*

⁶¹ Lov nr. 86-1067 af 30. september 1986 som ændret ved lov nr. 2004-669 af 9. juli 2004.

⁶² Lov nr. 86-1067 af 30. september 1986 som ændret ved lov nr. 2004-669 af 9. juli 2004, artikel 38.

⁶³ CSA, Oplysninger om forlæggere.

⁶⁴ Det skal i denne henseende bemærkes, at det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester (AVMSD) opfordrer medlemsstaterne til at vedtage lovgivningsmæssige foranstaltninger, forudsat at medietjenesteudbydere under deres kompetenceområde gør oplysninger om deres ejerskabsstruktur tilgængelige, herunder de reelle ejere.

⁶⁵ Bekendtgørelse 2018-1074 af 26. november 2018 og dekret 2000-1027 af 18. oktober 2000.

⁶⁶ Indikatoren "Statsregulering af ressourcer og støtte til mediesektoren" omfatter direkte og indirekte hjælp, såsom direkte nedbringelser af tilskud, skatter og socialsikring.

⁶⁷ 2020 Media Pluralism Monitor.

⁶⁸ Artikel 9, lov 2017-55 af 20. januar 2017.

⁶⁹ Artikel 5, lov 86-1067 af 30. september 1986.

⁷⁰ *Comité relatif à l'honnêteté, à l'indépendance et au pluralisme de l'information et des programmes.*

Journalisternes redaktionelle frihed er garanteret ved anvendelsen af "samvittighedsklausulen"⁷¹ og "opsigelsesklausulen"⁷². Den relevante bestemmelse i arbejdsloven tillader journalister, der har en kontrakt med deres arbejdsgiver, at opsiges deres kontrakt uden varsel, hvis deres arbejde truer deres moralske standarder uden at miste sociale fordele. Til en vis grad forhindrer dette redaktionelt pres på journalister. Denne beskyttelsesforanstaltning gælder dog ikke journalister uden kontrakt. Journalister har den lovbestemte ret til ikke at afsløre deres kilder. Der findes undtagelser fra denne ret af hensyn til national sikkerhed. Flere interessenter rapporterer, at journalister oplever pres og intimidering for at afsløre deres kilder⁷³. En sådan adfærd kan påvirke journalisters daglige arbejde og have en skræmmende virkning⁷⁴. Injurier betragtes som en strafbar handling, og fængsel er blandt de mulige sanktioner (når injurier kan relateres til race eller etnisk oprindelse).

De juridiske rammer sikrer foranstaltninger til journalisters fysiske sikkerhed, men trusler mod journalister tager til. Myndighederne angiver, at der ikke er nogen specifik bestemmelse i loven om journalisters sikkerhed, og at journalister er beskyttet på lige vilkår med alle andre borgere⁷⁵. I de senere år er tilfælde med fysiske trusler og angreb fra statslige og ikkestatslige aktører blevet indberettet, især under de forskellige demonstrationer i 2019⁷⁶. Dette er kombineret med et øget antal onlineangreb og -trusler, hvor gerningsmænd let kan forblive anonyme. I 2019 og 2020 offentliggjorde Europarådets platform til fremme af beskyttelse af journalistik og sikkerhed for journalister 19 advarsler vedrørende Frankrig. De omhandlede især angreb på fysisk sikkerhed, chikane mod journalister og injurieanklager. I lyset af beviser for sådanne angreb og den kendsgerning, at beskyttelsen af journalistiske kilder rapporteres at være "i fare" ved flere lejligheder,⁷⁷ registrerede observatoriet for mediepluralisme (MPM 2020) en mellemstor risiko inden for journalisters beskyttelsesstandarder. Interessenter rapporterer også om bekymring over en stigning i angreb på journalister, især under demonstrationer.

IV. ANDRE INSTITUTIONELLE SPØRGSMÅL VEDRØRENDE DEN DEMOKRATISKE KONTROL OG BALANCE

Frankrig har et halvpræsidentielt regeringssystem med en præsident valgt direkte af folket og en premierminister, der er ansvarlig over for parlamentet. Det tokamrede parlament består af generalforsamlingen og senatet. Lovgivningsmæssige forslag kan stamme fra regeringen eller fra medlemmer af begge parlamentskamre. Forfatningsrådet undersøger forfatningsmæssigheden af love før eller efter deres vedtagelse. Uafhængige myndigheder spiller en vigtig rolle i systemet med demokratisk kontrol og balance.

Konsekvensanalyser og interessentkonsultationer gennemføres ofte i lovgivningsprocessen. Udkast til lovgivning, der stammer fra regeringen, underkastets en konsekvensanalyse og forelægges statsrådet til en rådgivende udtalelse. Desuden hører

⁷¹ Artikel L7112-5 3°, arbejdsloven.

⁷² Artikel L7112-5 1°, arbejdsloven.

⁷³ European Network of National Human Rights Institutions — The rule of law in the European Union, s. 103.

⁷⁴ Europarådet, platform til fremme af beskyttelse af journalistik og journalisters sikkerhed, sagsnummer 43/2019: "Three Journalists Summoned for Compromising National Defense Classification", Category "Other acts having chilling effects on media freedom".

⁷⁵ Oplysninger indhentet i forbindelse med det virtuelle landebesøg.

⁷⁶ Journalister uden Grænser, Landeprofil: Frankrig.

⁷⁷ 2020 Media Pluralism Monitor.

myndighederne regelmæssigt interessenter i forberedelsen af lovgivningen⁷⁸. En sådan høring er obligatorisk på visse områder i lovgivningen⁷⁹. Der kan også organiseres høringer, som er åbne for den brede befolkning. For nylig samlede en ny borgerkonvention om klima 150 tilfældigt udvalgte borgere til at drøfte klimaændringer og udarbejde udkast til love for at løse problemerne. Derefter besluttede præsidenten at forelægge 146 ud af de 149 forslag for regeringen eller parlamentet eller sende dem til folkeafstemning. Dette nylige initiativ er en innovativ måde at involvere borgere i lovgivningsprocessen.

Flere uafhængige myndigheder bidrager til beskyttelse af de grundlæggende rettigheder

Den uafhængige *Commission Nationale Consultative des Droits de l'Homme* (CNCDH) er den nationale menneskerettighedsinstitution, der er akkrediteret med A-status af den globale alliance af nationale menneskerettighedsinstitutioner (GANHRI). CNCDH's sammensætning sikrer en forskelligartet repræsentation af organisationer, som er aktive inden for menneskerettighedsområdet⁸⁰. Dens mandat omfatter undersøgelse af myndighedernes overholdelse af standarder for grundlæggende rettigheder og rådgivning i denne henseende. GANHRI-underudvalget for akkreditering (SCA) opfordrede CNCDH til at fortsætte med at udvide sine aktiviteter i forhold til dens beskyttelsesmandat, herunder slå til lyd for lovændringer for at gøre dette mandat eksplicit⁸¹. SCA opfordrede også CNCDH til fortsat at styrke sit samarbejde med andre nationale menneskerettighedsenheder såsom ombudsmanden. Dette forfatningsmæssigt forankrede organ er en anden vigtig institution i systemet med demokratisk kontrol og balance, som har til opgave at beskytte borgernes rettigheder i deres forhold til statslige myndigheder og kan anvendes af enhver fysisk eller juridisk person. Ombudsmanden er kompetent til at foretage efterforskning, mægle, udstede anbefalinger og fremsætte forslag til juridiske reformer. For nylig udtrykte ombudsmanden kritik over myndighedernes manglende opfølgning på en afgørelse fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om manglende håndhævelse af en national domstolsafgørelse⁸².

Der blev indført undtagelsestilstand i forbindelse med covid-19-pandemien, og de vedtagne foranstaltninger blev underlagt kontrol af domstolene. Loven til håndtering af covid-19-pandemien, der blev vedtaget i marts, indførte nye regler for undtagelsestilstand, der er særligt skræddersyet til sundhedsmæssige nødsituationer og adskiller sig fra de allerede eksisterende regler for hjælpepakker⁸³. Den "sundhedsmæssige nødsituation" tillod regeringen at vedtage en række foranstaltninger ved dekret for at gøre noget ved covid-19-pandemien, såsom at begrænse befolkningens frie bevægelighed. CNCDH udtrykte kritik af en række af disse foranstaltninger,⁸⁴ og mange af dem blev anfægtet i forbindelse med en retssag. Forfatningsrådet og statsrådet kritiserede en række foranstaltninger, herunder den almindelige forpligtelse til at indhente tilladelse til demonstrationer og visse bestemmelser

⁷⁸ OECD, Indicators of regulatory policy and governance 2019: Frankrig, s. 2

⁷⁹ Artikel 1 i arbejdsloven.

⁸⁰ CNCDH består af 64 medlemmer: repræsentanter for de vigtigste NGO'er, der er aktive inden for menneskerettighedsområdet, repræsentanter for de største fagforbund og andre eksperter.

⁸¹ GANHRI: SCA (2019), GANHRI Sub-Committee on Accreditation Report — March 2019.

⁸² Brev af 1. juli 2019 fra ombudsmanden til Europarådet, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afdeling for udførelse af domme.

⁸³ Artikel 16 og 36, den franske forfatning, og lov 55-385 af 3. april 1955.

⁸⁴ CNCDH (2020), Opinion on the state of health emergency and the rule of law; Ombudsmanden (2020), Brev til præsidenterne for senatet og nationalforsamlingen om loven om forlængelse af den sundhedsmæssige undtagelsestilstand.

vedrørende indsamling af data i lyset af covid-19⁸⁵. Forfatningsrådet godkendte loven, der forlængede den sundhedsmæssige undtagelsestilstand⁸⁶.

Nylige initiativer sigter mod at fremme landskabet for civilsamfundet. Mens Frankrig anses for at have et snævert civilsamfundslandskab,⁸⁷ søger den nylige introduktion af det digitale værktøj "Association Account"⁸⁸ at lette samspillet mellem foreninger og de offentlige myndigheder, især med hensyn til ansøgning om tilskud. Regeringen søger også at fremme udviklingen afsammenslutninger i civilsamfundet gennem en dedikeret fond⁸⁹.

⁸⁵ Forfatningsrådets afgørelse 2020-800 DC af 11. maj og statsrådets afgørelse nr. 441257, 441263 og 441384 af 6. juli 2020.

⁸⁶ Selv hvis nogle af dens bestemmelser blev censureret, henvises der til forfatningsrådets afgørelse 2020-800 af 11. maj.

⁸⁷ Se CIVICUS' rating, som er en skala med fem kategorier: åben, indsnævret, obstrueret, undertrykt og lukket.

⁸⁸ *Compte association*.

⁸⁹ Input fra Frankrig til rapporten om retsstatssituationen 2020.

Bilag I: Liste over kilder i alfabetisk rækkefølge.*

* *Listen over indkomne bidrag i forbindelse med høringen om rapporten om retsstatssituationen 2020 kan findes på (COM-websted).*

Centre for Media Pluralism and Media Freedom (2020), 2020 Media pluralism monitor. <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020>.

CIVICUS, Monitor tracking civic space: France. <https://monitor.civicus.org/country/france/>.

CNCDH (2020), Opinion on the state of health emergency and the rule of law.

Constitutional Council, decision of 11 May 2020, on the law extending the state of health emergency and supplementing its provisions, decision no. 2020-800 DC.

Constitutional Council, decision of 3 July 2020, M. Sofiane A. and others, decision no. 2020-851/852.

Council of State, judgments of 6 July 2020, on the obligation to obtain an authorization before organizing an event, decision nos. 441257, 441263, 441384.

Court of Cassation, judgment of 26 May 2020, no. 974 (20-81.910).

CSA, information on publishers. <https://www.csa.fr/Reguler/Espace-juridique/Les-relations-du-CSA-avec-les-editeurs/Convention-des-editeurs>.

Defender of Rights (2020), Letter to the Presidents of the Senate and the National Assembly on the law extending the state of health emergency.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, dom af 9. april 2015, Tchokontio Happi v. Frankrig, ansøgning nr. 65829/12.

Europa-Kommissionen (2020), EU's resultattavle for retlige anliggender.

Europarådet, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists: France. <https://www.coe.int/en/web/media-freedom/france>.

Europarådets Ministerkomité (2010), Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities.

Europarådets Ministerkomité (2016), Recommendation CM/Rec(2016)4 of the Committee of Ministers to member States on the protection of journalism and safety of journalists and other media actors.

French Government (2020), Input from France for the 2020 Rule of Law Report.

Generaldirektoratet for Kommunikation (2020), Eurobarometer: Perceived independence of the national justice system in the EU among the general public.

Generaldirektoratet for Kommunikation (2020), Flash Eurobarometer 482: Businesses' attitudes towards corruption in the EU.

Generaldirektoratet for Kommunikation (2020), Special Eurobarometer 502: Corruption.

Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI): Sub-Committee on Accreditation (SCA) (2019), GANHRI Sub-Committee on Accreditation Report — March 2019.

GRECO (2018), Fifth Evaluation Round — Evaluation Report on France on preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies.

GRECO (2018), Fourth Evaluation Round — Second Compliance Report on France on corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors.

High Authority for the Transparency of Public Life — HATVP (2019), Activity report of 2018. https://www.hatvp.fr/rapports_activite/rapport_2018/#popup3.

High Authority for the Transparency of Public Life — HATVP, public registry <https://www.hatvp.fr/le-repertoire/>.

High Council for the Judiciary (2019), Compendium on the Judiciary's Ethical Obligations.

Magistrates Union (2020), Automatic extension of provisional detentions: after the scandal and the mess, nonchalance! <http://www.syndicat-magistrature.org/Prolongation-automatique-des-detentions-provisoires-apres-le-scandale-et-le.html>.

Ministry of Justice (2020), Breaches of integrity: statistical elements. <https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Fiche%20atteintes%20à%20la%20probité%20-%20chiffres%202018.pdf>.

National Assembly (2019), A new enthusiasm for parliamentary ethics: Annual report submitted to the President and to the Office of the National Assembly on 14 and 30 January 2019, in accordance with article 80-3 of the Rules of the National Assembly. http://www2.assemblee-nationale.fr/static/15/deontologie/rapport_activite_300119.pdf.

OECD (2019), Indicators of regulatory policy and governance Europe 2019: France.

Paris Court of Appeals (2020), Judicial public interest agreement (CJIP) concluded between the National Financial Prosecutor and the company Airbus SE. <https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/2020-02/20200129%20CJIP%20AIRBUS%20signée.pdf>.

President of the Magistrates Union Katia Dubreuil (2019), letter of 3 December 2019 addressed to the Minister of Justice.

Reporters without Borders, Country profile: France. <https://rsf.org/en/france>.

Virtuelt landebesøg i Frankrig i forbindelse med rapporten om retsstatssituationen 2020.

Bilag II: Landebesøg i Frankrig

Kommissionens tjenestegrene afholdt virtuelle møder i maj og juni 2020 med:

- Anti-Corruption Agency
- Central Office for Combating Corruption and Tax Offenses
- High Authority for the Transparency of Public Life
- High Council for the Audiovisual
- High Council for the Judiciary
- Journalistic Ethics and Mediation Council
- Ministry of Justice
- National Consultative Commission on Human Rights
- National Council of Bar Associations
- National Financial Prosecutor
- National Journalists Union
- Reporters without Borders

* Kommissionen mødtes også med følgende organisationer på en række horisontale møder:

- Amnesty International
- Civil Liberties Union for Europe
- Civil Society Europe
- Konferencen af Europæiske Kirker
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- Det Europæiske Center for Presse- og Mediefrihed
- Det Europæiske Borgerforum
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- ILGA-Europe
- Den Internationale Juristkommission
- Den Internationale føderation for Menneskerettigheder
- Det Internationale Presseinstitut
- Platformen for livslang læring
- Open Society Justice Initiative/Open Society European Policy Institute
- Journalister uden Grænser
- Transparency International EU